

PRAVILNIK
o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u
JU Centru za kulturu Lukavac

2020.godina

Na osnovu člana 32. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03 i 22/06 i 43/10) i člana 34. Pravila JU Centra za kulturu Lukavac broj: 187/18 od 21.04.2018. godine, Upravni odbor JU Centra za kulturu Lukavac donosi sljedeći,

PRAVILNIK

o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Svrha Pravilnika)

Ovim Pravilnikom se naročito uređuje:

- mjere zaštite i spašavanja koje se moraju provoditi u društvu, radi otklanjanja ili umanjivanja opasnosti od prirodnih i drugih nesreća,
- organizacija zaštite od prirodnih i drugih nesreća u društvu,
- postupak i način upoznavanja zaposlenika prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo radno mjesto, kao i način obučavanja radnika u rukovanju sredstvima i opremom za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća,
- prava i dužnosti zaposlenika u vezi s provođenjem mjera zaštite i spašavanja,
- dužnosti i ponašanja zaposlenika u slučaju izbijanja prirodnih i drugih nesreća,
- odgovornost zaposlenika zbog ne pridržavanja mjera zaštite na radu,
- utvrdit će se prava i dužnosti svakog organa koji postoji u pravnom licu
- odrediti će sadržaj, način izrade i donošenje plana zaštite i spašavanja,
- odrediti će organ koji će vršiti funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja i utvrditi njegova ovlaštenja,
- odrediti snage CZ,
- odrediti opremu i sredstva koji su neophodni za izvršavanje zadataka u zaštiti i spašavanju,
- regulira način obučavanja i osposobljavanja pripadnika jedinica civilne zaštite u društvu za sprovođenje lične i kolektivne zaštite,
- odrediti način obezbjeđivanja finansijskih sredstava za potrebe zaštite i spašavanja i druga pitanja od značaja za zaštitu i spašavanje u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (u daljnjem tekstu: Zakon o zaštiti i spašavanju).

Član 2.

(Primjena Pravilnika)

Odredbe ovog Pravilnika se primjenjuju na sve zaposlenike u radnom odnosu u JU Centru za kulturu Lukavac, radnike na praksi i volontere kao i bilo koja lica koja se po različitim osnovama angažuju u Ustanovi.

Član 3. *(Pojmovi)*

- Prirodne nepogode podrazumijevaju događaje koji su uzrokovani djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može uticati kao što su: potres, poplava, visoki snijeg i snježni nanosi, olujni ili orkanski vjetar, grad, prolom oblaka, klizište, suša, hladnoća, te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti.
- Tehničko- tehnološke nesreće podrazumijevaju događaje koji su izmakli kontroli pri obavljanju određene djelatnosti ili upravljanja određenim sredstvima za rad i rad sa opasnim tvarima, naftom i njenim derivatima i energetskim plinovima tokom njihove proizvodnje, prerade, upotrebe, skladištenja, pretovara, prijevoza ili uklanjanja, čije posljedice ugrožavaju ljude i materijalna dobra.
- Druge nesreće podrazumijevaju velike nesreće u cestovnom, željezničkom, zračnom ili pomorskom prometu, požar, rudarske nesreće, rušenje brana, atomske, nuklearne ili druge nesreće koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima, rat, vanredno stanje ili drugi oblici masovnog stradanja ljudi i uništavanja materijalnih dobara.

Član 4. *(Obaveze pravnog lica)*

Obaveze pravnog lica u vezi sa zaštitom i spašavanjem su sljedeće: planiranje, pripremanje i sprovođenje drugih akata od važnosti za zaštitu i spašavanje, nabavka i držanje u funkciji potrebnih sredstava i opreme za rad od važnosti za zaštitu i spašavanje, dostavlja Službi CZ Općine podatke o objektu i korisnicima i stanju sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje, organizovanje i sprovođenje priprema koje su u funkciji zaštite i spašavanja materijalnih dobara pravnog lica, angažovanje pravnog lica na zaštiti i spašavanju ugroženog ljudstva i materijalnih dobara, odnosno otklanjanje posljedica van objekta, sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, zaštita i spašavanje od rušenja, provođenje mjera prve medicinske pomoći, gašenje početnih i manjih požara, zaštita od poplava, spašavanje ugroženih iz ruševina, izgradnja skloništa i zaklona, provođenje mjera RHB zaštite, evakuacija i zbrinjavanje ugroženih i stradalih, transport i snabdjevanje osnovnim sredstvima, smještaj i zdravlje ugroženih.

Član 5. *(Lična i uzajamna zaštita)*

Sve navedene obaveze pravno lice provodi kao ličnu zaštitu u dijelu koji može provesti sa ljudstvom i opremom koju ima ili kroz uzajamnu zaštitu drugih organa kako je propisano članom 41. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03 i 22/06 i 43/10), gdje se navodi da određene mjere mogu da provode samo određeni subjekti.

- (1) Lična i uzajamna zaštita građana znači najmasovniji oblik pripremanja i organiziranog sudjelovanja građana u zaštiti i spašavanju. Ta zaštita se provodi u stambenim zgradama, javnim i drugim objektima, naseljima i pravnim licima.
- (2) Lična i uzajamna zaštita obuhvata naročito: obuku građana, mjere i postupke preventivne zaštite, prvu pomoć i samopomoć, zbrinjavanje djece i nemoćnih osoba i druge hitne intervencije u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

II – PLAN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Član 6.

(Izrada Plana zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća)

Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća izraditi će se na osnovu Program rada za izradu Plana zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u koji donosi direktor Ustanove ili Upravni odbor i na osnovu sopstvene Procjene ugroženosti. Direktor Ustanove ili Upravni odbor će svojim općim aktom imenovati radnu grupu za procjenu ugroženosti i izradu Plana zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća. Ustanova će koristiti Plan zaštite i spašavanja na nivou Općine.

Član 7.

Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u izraditi će se na osnovu člana 32. Stav 2. a u vezi sa članom 32. Stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03 i 22/06 i 43/10) i prema Uredbi o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara (Sl. novine.FBiH broj 8/11 od 23.02.2011.godine). Plan će sadržavati organizaciju zaštite i spašavanja za tri situacije i to: fazu preventivne zaštite, fazu spašavanja ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara i otklanjanje nastalih posljedica i stvaranje uslova za normalizaciju života na ugroženom području.

Plan zaštite i spašavanja ljudi materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća obuhvata:

1. način i postupak ostvarivanja prava i obaveza zaposlenika koji su neposredno vezani za primjenu pravila iz oblasti zaštite i spašavanja,
2. radna mjesta i poslovi s povećanim opasnostima od prirodnih i drugih nesreća
3. postupak u slučaju nastanka prirodnih i drugih nesreća,
4. način dojave nastanka prirodnih i drugih nesreća.
5. vrsta, količina, raspored opreme i sredstva za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Član 8.

(Procjena ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja)

Procjenu ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja ažurira radna grupa, sastavljena od najmanje tri uposlenika društva, koja je radila na izradi ovih akata, uz nadzor direktora Ustanove. Direktor Ustanove može odrediti i druge osobe da čuvaju i ažuriraju Procjenu ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja.

Član 9.

Na osnovu člana 107. Stav 1. Zakona o zaštiti i spašavanju, u pravnom licu direktor ili Upravni odbor Ustanove, će posebnim aktom imenovati štab civilne zaštite za sopstvene potrebe. Imenovanje će proslijediti općinskoj službi za civilnu zaštitu.

Član 10.

Na osnovu člana 141. Tačka 3. Zakona o zaštiti i spašavanju naredbu o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, na zadacima zaštite i spašavanja, donosi:

- za potrebe pravnog lica –štab civilne zaštite,direktor ili Upravni odbor .

Član 11.

(Jedinice civilne zaštite opće namjene)

Na osnovu člana 129. Stav 2. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, direktor Ustanove ili Upravni odbor je donio odluku, posebnim aktom, o formiranju Jedinice civilne zaštite, opće namjene, koja će djelovati u okviru Ustanove i koja je podjeljena u timove po radnim mjestima tj. poslovima koji se obavljaju u Ustanovi.

Član 12.

-Jedinicu sačinjavaju svi zaposlenici društva.
-Jedinica se sastoji od timova.
-Jedinica civilne zaštite opće namjene štiti i spašava ljude i materijalna dobra od svih vidova ugroženosti, za koje nije potrebno posebno stručno znanje, niti je potrebno koristiti posebna tehnička sredstva.

Član 13.

Zadaci jedinice civilne zaštite su slijedeći:

- provodi mjere prve pomoći,
- gasi početne i manje požare u krugu preduzeća i na terenu
- štiti preduzeće od poplava,
- spašava ugrožene iz objekata,
- izgrađuje skloništa i zaklone,
- provodi RBH zaštitu,
- evakuše i zbrinjava nastradale u društvu

Član 14.

(Financiranje šteta nastalih prirodnim i drugim uzrocima)

Saniranje dijela šteta nastalih prirodnom ili drugom nesrećom u Ustanovi, u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima, finansirat će Ustanova u skladu sa svojim finansijskim planom, dijelom iz osiguranja imovine i dijelom iz općinskog Budžeta.

III OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIKA

Član 15.

(Stručno osposobljavanje zaposlenika)

Stručno obučavanje i osposobljavanje zaposlenika iz oblasti zaštite i spašavanja provodi se na svim poslovima i za sve radnike (radnici na praksi, volonteri i radnici pod ugovorom) u skladu sa programom obučavanja.

Član 16.

(Upoznavanje zaposlenika s mjerama zaštite)

Direktor Ustanovedruštva je dužan da svaki zaposleni radnik bude upoznat s opasnostima vezanim za poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i sa opremom, uređajima i sredstvima za zaštitu i spašavanje, te sa materijalnom i drugom odgovornošću, usljed ne pridržavanja propisanih mjera zaštite i spašavanja.

Član 17.

(Upoznavanje zaposlenika i obuka)

Upoznavanje i obuka zaposlenika iz prethodnog člana ovog Pravilnika obavezno se vrši:

- pri zasni vanju radnog odnosa a prije raspoređivanja na radno mjesto,
- pri raspoređivanju zaposlenika na drugo radno mjesto a prije početka rada na novom radnom mjestu,
- kod izmjena uslova rada i uvođenja novih poslova na kojima je pojačana opasnost od izbijanja nesreća,
- kod prijema na praksu, volontera i radnika pod posebnim ugovorom o radu.

Član 18.

(Način upoznavanja zaposlenika s mjerama zaštite)

Upoznavanje i obuka zaposlenika iz člana 17. ovog Pravilnika se vrši na slijedeći način:

- organizovanjem odgovarajućih kurseva i predavanja po posebnom programu obuke,
- isticanjem na oglasnoj tabli Ustanove, na vidnom mjestu.
- Edukacija povjerenika za civilnu zaštitu (povjerenike obučava općinski št.c zaštite)

Član 19.

(Program obučavanja i osposobljavanja)

Program obučavanja i osposobljavanja, zavisno od prirode posla, sadrži naročito:

1. prava i obaveze zaposlenika u organizovanju i provođenju zaštite i spašavanja,
2. organizaciju i mjere zaštite i spašavanja,
3. opće i posebne opasnosti zaštite i spašavanja,
4. uzroke i izvore nastanka požara,
5. sprave i sredstva za zaštitu i spašavanje,
6. postupak kod dojave prirodnih i drugih nesreća,
7. način vršenja i izvođenja obuke,
8. posljedice u slučaju ne prisustvovanja obuci.

Član 20.

(Prava i obaveze zaposlenika)

Svaki zaposlenik ima pravo i obavezu:

- da se prilikom stupanja na rad upozna s odredbama ovog Pravilnika, te da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite i spašavanja,
- da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno,
- da se upozna sa mjerama zaštite i spašavanja, praktičnoj upotrebi opreme i sredstvima za zaštitu i spašavanje, te materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite i spašavanja,
- prisustvovati obuci i iz oblasti zaštite i spašavanja,
- da prilikom rada na svom radnom mjestu poštuje tehnološki proces i sve mjere zaštite i spašavanja,
- da održava u ispravnom stanju sredstva rada i oruđa za rad s kojim rukuje,

- da pri obavljanju poslova izvodi radne zadatke u skladu sa ovim Pravilnikom i da se orudima za rad koristi prema uputstvima organizacije koja ih je izradila i u skladu sa njihovom namjenom da postupaju sa posebnom pažnjom,
- da odbije raditi određene poslove ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od prirodne i druge nesreće.

Član 21.

(Prava i dužnosti Upravnog odbora Ustanove)

Upravni odbor Ustanove ili direktor koordinira i usmjerava rad zaposlenika sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima vezanim za provođenje mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa planom zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, te odobrava sredstva za otklanjanje nedostataka u pogledu provođenja mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Član 22.

(Prava i dužnosti šefova službi)

Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti šefova službi i poslovođa poslovnih jedinica iz oblasti zaštite i spašavanja su slijedeće:

- usmjeravaju i koordiniraju rad na provođenju zaštite i spašavanja,
- neposredno nadziru rad službi i poslovnih jedinica u pogledu primjene mjera i normativa zaštite i spašavanja (da li se vrši upoznavanje zaposlenika sa opasnostima i mjerama zaštite i spašavanja),
- brinu o blagovremenom izvršavanju naređenja inspekcijskih organa i o tome izvještavaju Upravni odbor i direktora Ustanove,
- pokreću postupak ako utvrde povredu radne obaveze u pogledu zaštite i spašavanja,
- brinu se o primjeni propisa iz oblasti zaštite i spašavanja,
- obezbjeđuju da se novi zaposlenici upoznaju sa opasnostima i mjerama zaštite i spašavanja na radnim mjestima, odnosno poslovima koje će obavljati,
- predlažu Plan zaštite i spašavanja u službi kojom rukovode i staraju se o njihovom provođenju.

IV – DUŽNOSTI I PONAŠANJE ZAPOSLENIKA U SLUČAJU IZBIJANJA

PRIRODNE I DRUGE NESREĆE

Član 23.

(Postupanje zaposlenika u slučaju izbijanja prirodne ili druge nesreće)

U slučaju izbijanja prirodne ili druge nesreće, zaposlenik koji je primijetio nesreću dužan je pristupiti saniranju nesreće, ukoliko je to moguće učiniti bez opasnosti za svoj život ili život drugih zaposlenika i lica koja se zateknu u prostoru dejstva nesreće.

Član 24.

(Pozivanje drugih zaposlenika u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće)

Kada zaposlenik ne može sam sanirati nesreću, obavezan je pozvati zaposlenika s najbližih mjesta rada i bez odlaganja izvijestiti o pojavi nesreće najbližeg rukovodnog zaposlenika. Ako zaposlenik, odnosno drugi obaviješteni zaposlenici ocijene da ne mogu sami sanirati nesreću raspoloživom opremom i da prijete opasnost od njegovog daljeg širenja, najhitnije će pozvati operativni centar CZ, hitnu medicinsku pomoć i vatrogasnu jedinicu.

Član 25.

(Dojava nastanka neke od prirodnih i drugih nesreća)

Dojava nastanka neke od prirodnih i drugih nesreća vrši se telefonom, odnosno na drugi najbrži mogući način.

Kod dojave nastanka neke od prirodnih i drugih nesreća treba saopćiti mjesto gdje je, što je zahvaćeno nesrećom, u kom obimu, da li prijete neposredna opasnost za život lica i objekata, te ime i prezime zaposlenika koji javlja o prirodnoj ili drugoj nesreći.

Član 26.

(Postupanje do dolaska odgovorne jedinice)

Do dolaska pozvane (odgovorne) jedinice na mjesto zahvaćeno prirodnom ili drugom nesrećom, prisutni zaposlenici i pripadnici jedinice civilne zaštite opće namjene, JU Centra za kulturu Lukavac na čelu s neposrednim rukovodiocem, dužni su organizovati saniranje posljedica nastanka prirodne ili druge nesreće, a posebno trebaju učiniti slijedeće:

- organizirati spašavanje eventualno ugroženih zaposlenika i drugih lica,
- organizovati evakuaciju iz ugrožene zone,
- obezbjediti isključenje struje u dotičnom objektu,
- zatvoriti odgovarajuća vrata, prozore, ventilacijske i druge otvore

Član 27.

(Postupak u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće van radnog vremena)

U slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće van radnog vremena, dežurni zaposlenik društva je dužan pristupiti saniranju nesreće i na najbrži mogući način izvršiti dojavu nastanka prirodne ili druge nesreće odgovornoj jedinici i odgovornim rukovodiocima društva.

V - ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIKA DRUŠTVA ZBOG NE PRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVNJA

Član 28.

(Odgovornost zaposlenika zbog nepridržavanja odredaba Pravilnika)

Svaki zaposlenik koji ne poštuje odredbe ovog Pravilnika, odredbe zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, te ne provodi propisane mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, čini težu povredu radnih obaveza i dužnosti, za koju se može izreći odgovarajuća disciplinska mjera shodno Pravilniku o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih u JU Centru za kulturu Lukavac.

Član 29.

(Smještaj opreme za zaštitu i spašavanje)

Sva predviđena oprema i sredstva za zaštitu i spašavanje moraju se uvijek nalaziti u ispravnom i funkcionalnom stanju, smještena i raspoređena na predviđena mjesta, propisno označena i obezbjeđena od oštećenja, nenamjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu.

Član 30.

(Kontrola sredstava za zaštitu i spašavanje)

Redovna kontrola i ispitivanje sredstava za zaštitu i spašavanje obavlja se jednom u šest mjeseci, a prema uputstvima proizvođača (vatrodojavni sistemi, aparati za gašenje početnih požara i ostala oprema za gašenje početnih požara), važećim standardima i tehničkim propisima koji su označeni na opremi.

Član 31.

(Obezbjeđenje prolaza)

- Svi ulazi, izlazi i prolazi moraju biti slobodni za nesmetan prolaz i eventualnu intervenciju te obilježeni.
- U svim radnim i pomoćnim prostorijama i skladištima moraju se obezbjeđiti prolazi i prilazi.
- Oko objekta moraju se obezbjeđiti slobodni prolazi koji omogućavaju nesmetan rad i prilaz u slučaju nastanka prirodnih i drugih nesreća.

Član 32.

(Teže povrede radne obaveze)

Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od prirodnih ili drugih nesreća smatra se naročito:

- izazivanje nesreće namjerno ili iz nehata,
- upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima, a naročito kod korištenja zapaljivih tečnosti i gasova,
- zloupotreba ili nenamjenska upotreba sprava i opreme za zaštitu i spašavanje, kao i njihovo namjerno oštećenje,
- izbjegavanje ili odbijanja učešća u akcijama zaštite i spašavanja lica i imovine ugrožene prirodnim i drugim nesrećama,
- ne prijavljivanje prirodne ili druge nesreće ili nepoduzimanje mjera zaštite i spašavanja lica i imovine,
- ometanje akcije zaštite i spašavanja lica,
- ostavljanje neočišćenog radnog mjesta po isteku radnog vremena, što može imati teže posljedice za nastanak neke od nesreća,
- zakrčavanje vanjskih i unutarnjih komunikacionih puteva, te prilaza do objekta, i opreme,
- neobavljanje periodičnih pregleda ispravnosti i funkcionalnosti sprava, opreme, uređaja i instalacija koji su u funkciji zaštite i spašavanja,
- nevršenje propisane kontrole provođenja propisanih mjera zaštite i spašavanja,
- neobezbjeđenje objekata i radnih prostorija sa opremom za zaštitu i spašavanje,
- nepristupanje obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite i spašavanja.

VI – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

(Primjena drugih propisa)

Za sva prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenika iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća koji nisu regulisani ovim Pravilnikom važe odredbe Zakona iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i odgovarajući opći akti Ustanove.

Član 34.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli JU Centra za kulturu Lukavac.

Broj: 97/20
Datum: 29. 01. 2020

Predsjednik Upravnog odbora
JU Centra za kulturu Lukavac

Asmin Nukić
/MA. Jasmin Nukić, dipl. oec/